

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

SCHAPENDRIES EN NONNEMOLEN

UDENARDE

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 14/1/2014

LEESWIJZER

Op 24 januari 2014 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Onderhavige fiche beschrijft voor het signaalgebied in kwestie de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied.

Hoofdstuk 2 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2013/1, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...)
indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)
indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing
indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 4 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief "Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden" in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Bovenscheldebekken van 22/11/2011](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Oudenaarde

Provincie(s): Oost Vlaanderen

Bekken: Bovenschelde

Betrokken waterlopen: Molenbeek-Maarkebeek (Cat. 1)

Huidige planologische bestemming: woongebied

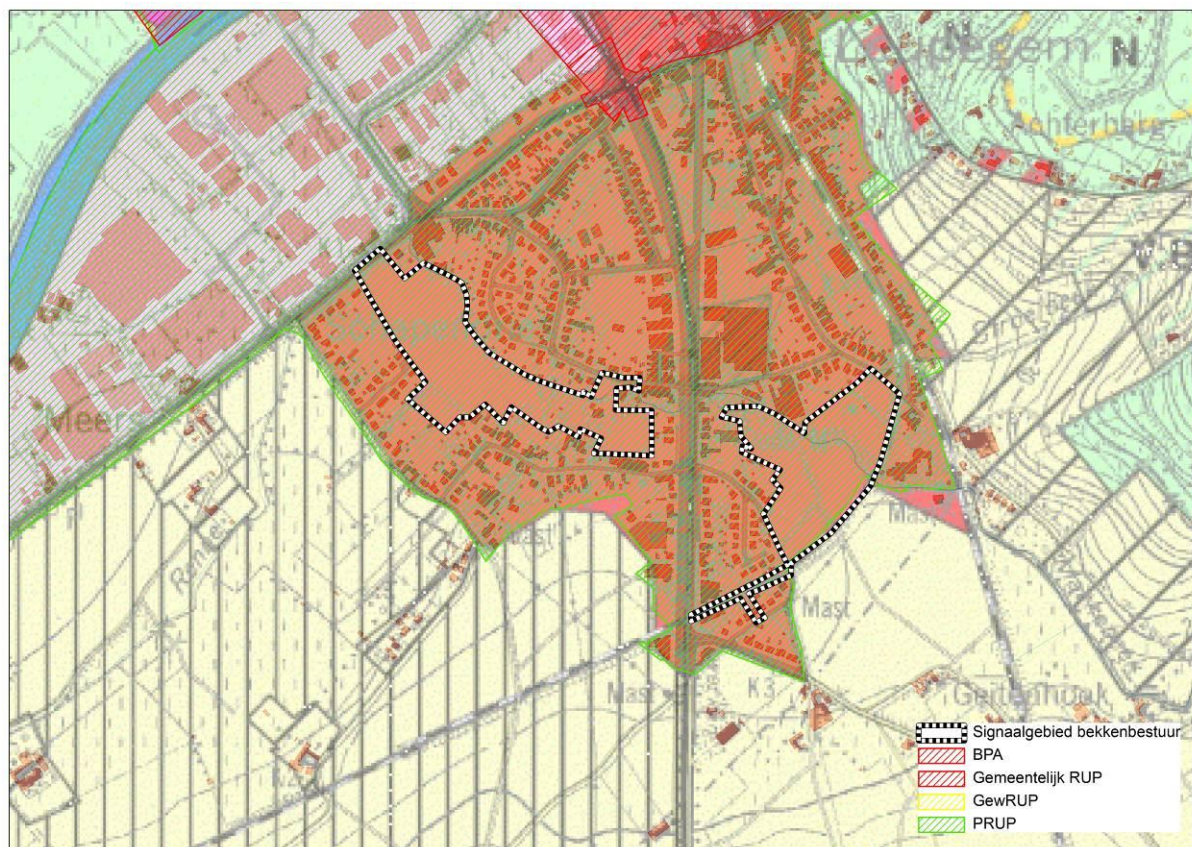
Lopende initiatieven/beleidsintenties:

De Vlaamse Milieumaatschappij is gestart met de aanleg van GOG's stroomopwaarts de Maarkebeek en met beschermingswerken in het gebied rond de Nonnemolen. Deze laatste zorgen voor de bescherming van de bestaande woningen in de Lammekenstraat, maar behouden de aanwezige ruimte voor waterberging in de rest van het gebied (met huidige bestemming woongebied).

Op basis van modelleringen blijkt dat de overstromingskansen in het gebied wel deels zullen reduceren als gevolg van de bovenstroomse aanleg van GOG's, maar dat er nog steeds een grote tot middelgrote overstromingskans blijft bestaan in het gebied.

Beknopte beschrijving:

Het signaalgebied bevindt zich binnen de grenzen van het kleinstedelijk gebied Oudenaarde langs de Maarkebeek, die op deze locatie zeer regelmatig buiten haar oevers treedt.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootchalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms, versie 1.3.0.(juli 2013-CIW WG VRW).

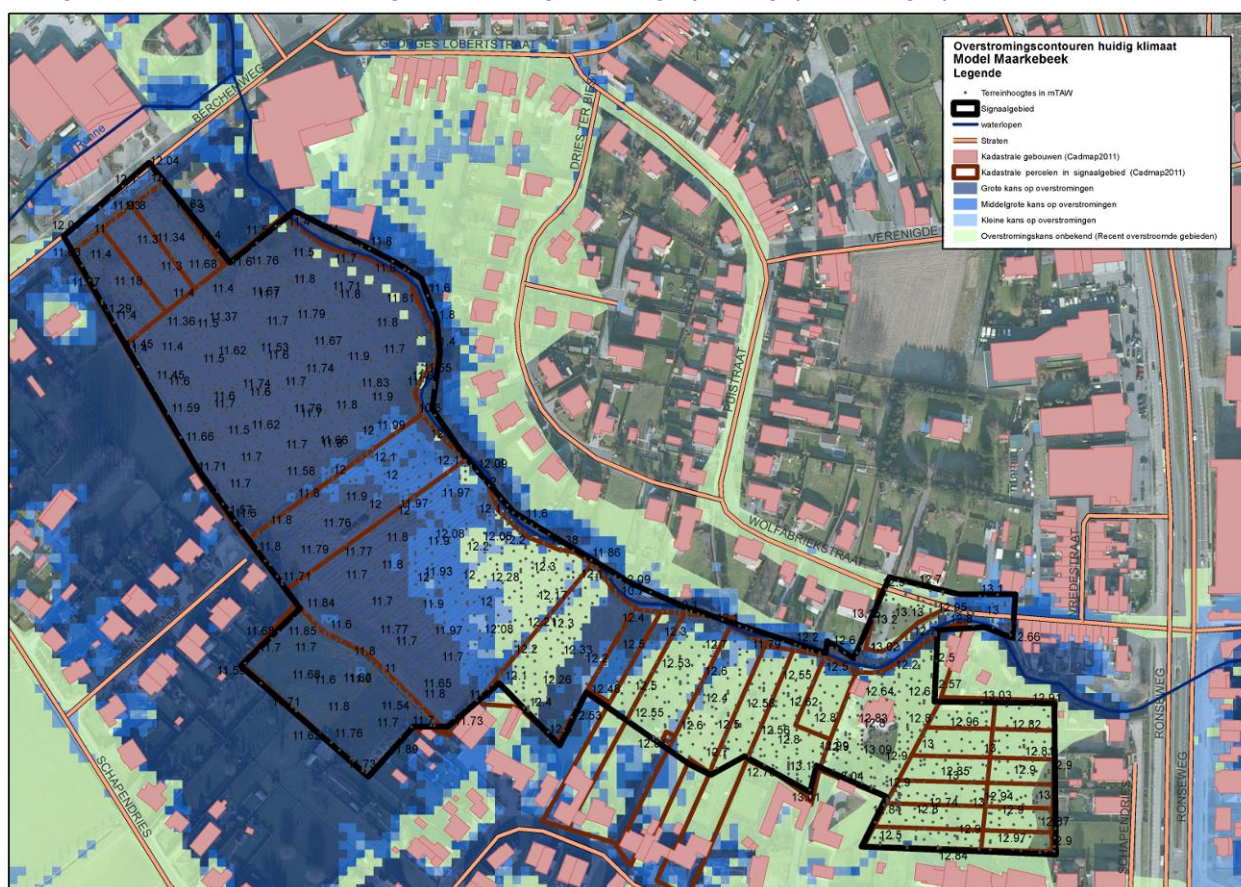
¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

1.2 Overstromingsgevaar

1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

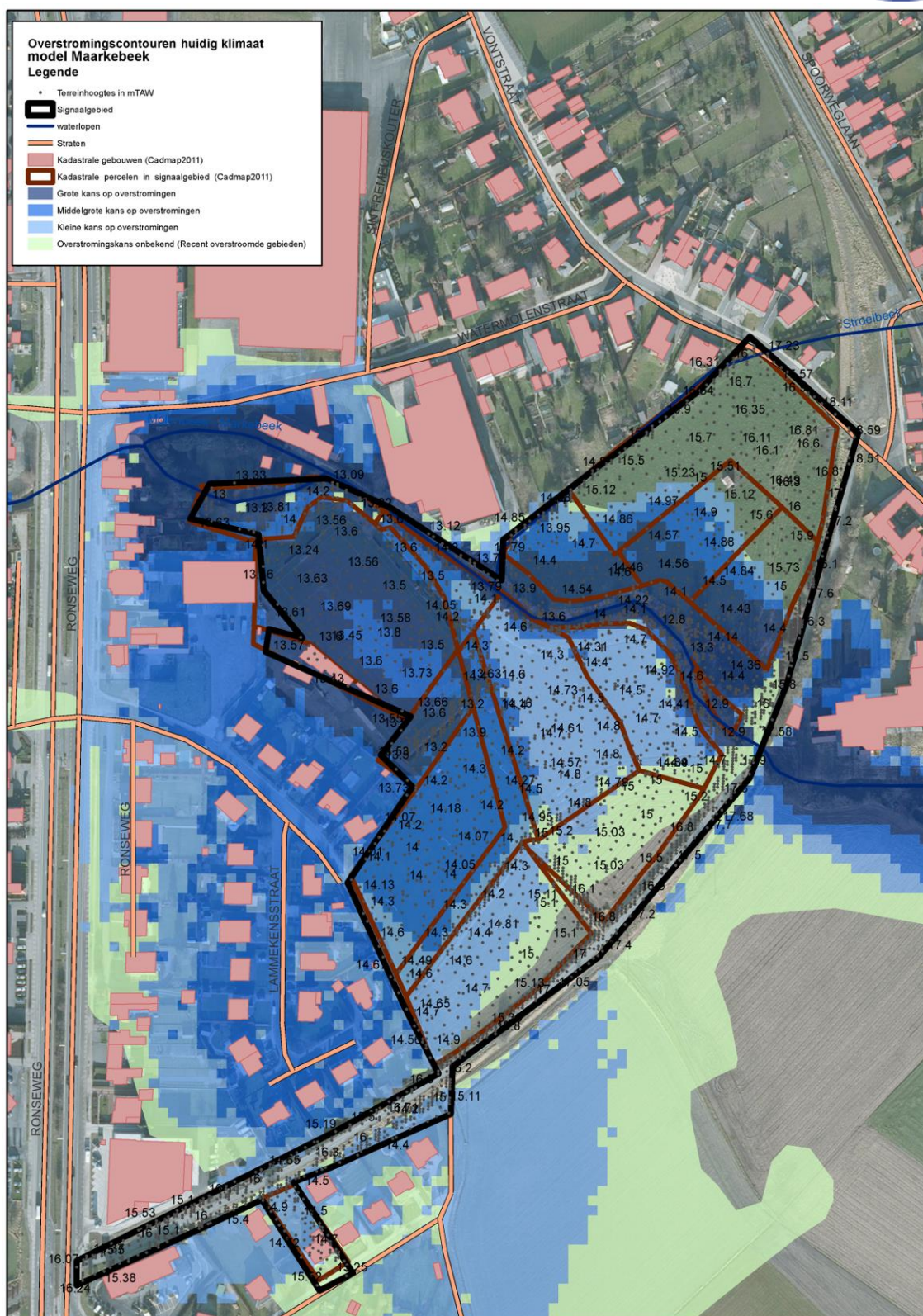
In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten in opmaak die voor definitieve goedkeuring zullen voorgelegd worden op de CIW van oktober 2013. Onderstaande kaarten betreffen de voorlopige kaarten, goedgekeurd op de CIW-vergadering van december 2012 en geven een inschatting van de overstromingskans onder huidige klimaatomstandigheden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 10, 100 en 1000 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven³. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

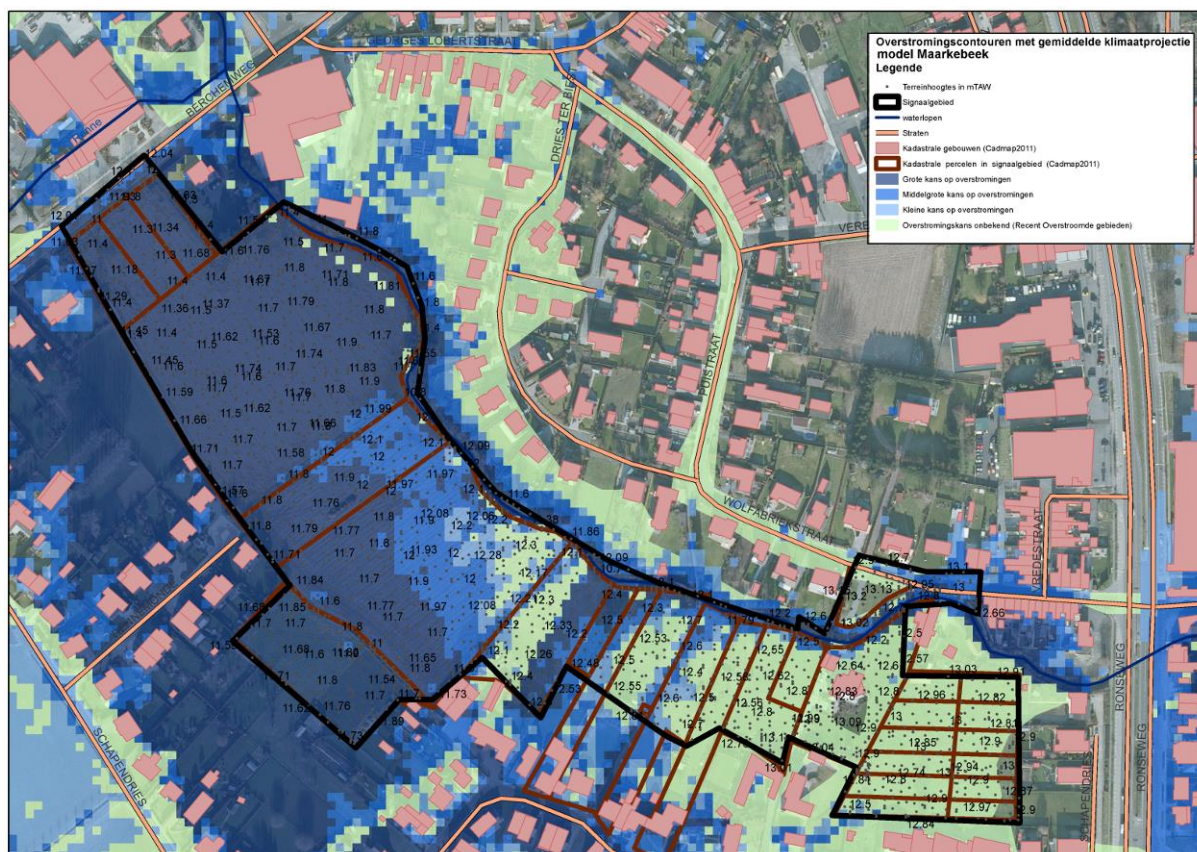
³ gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

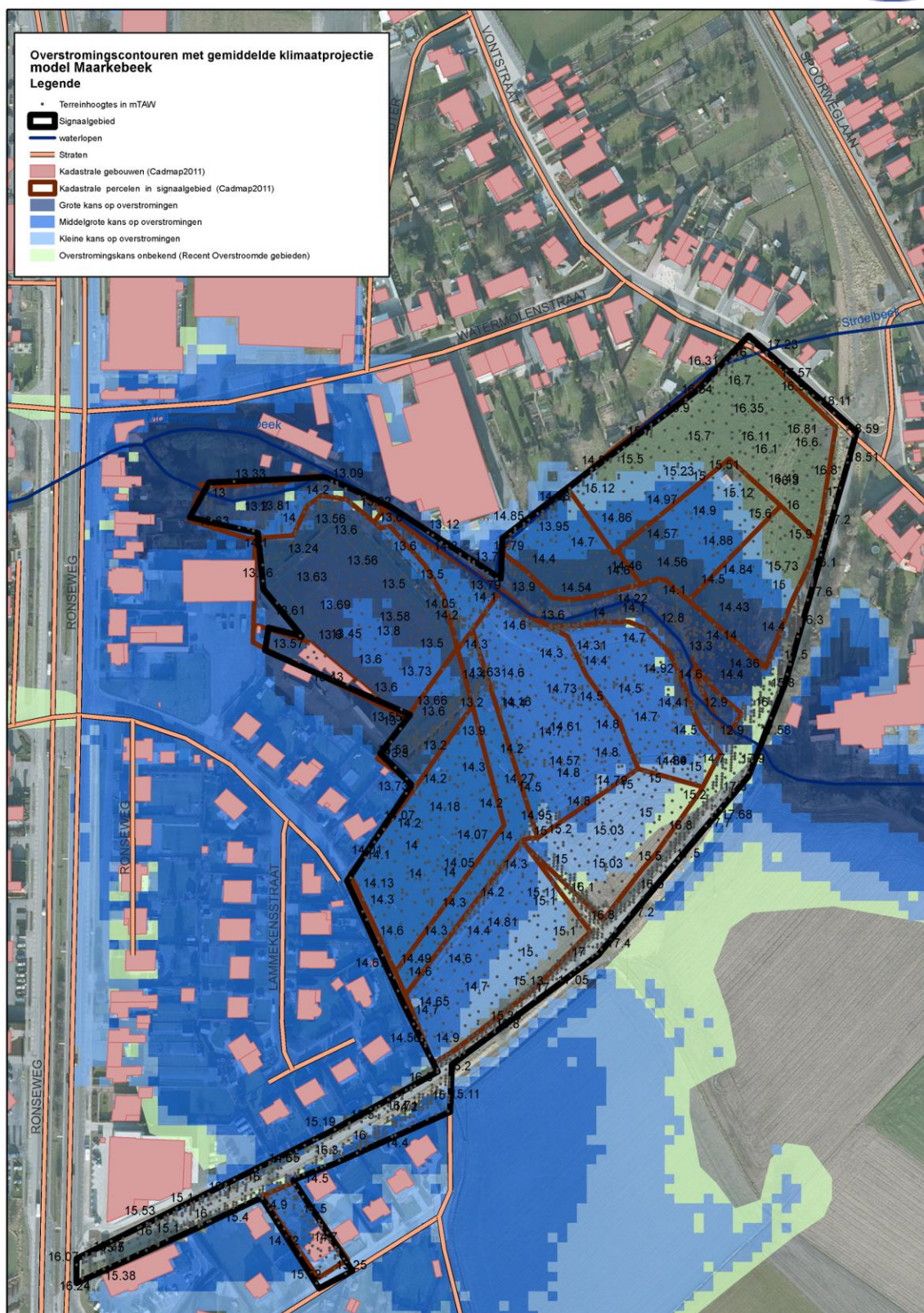
Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

1.2.2 KLIMAAT-TOETS

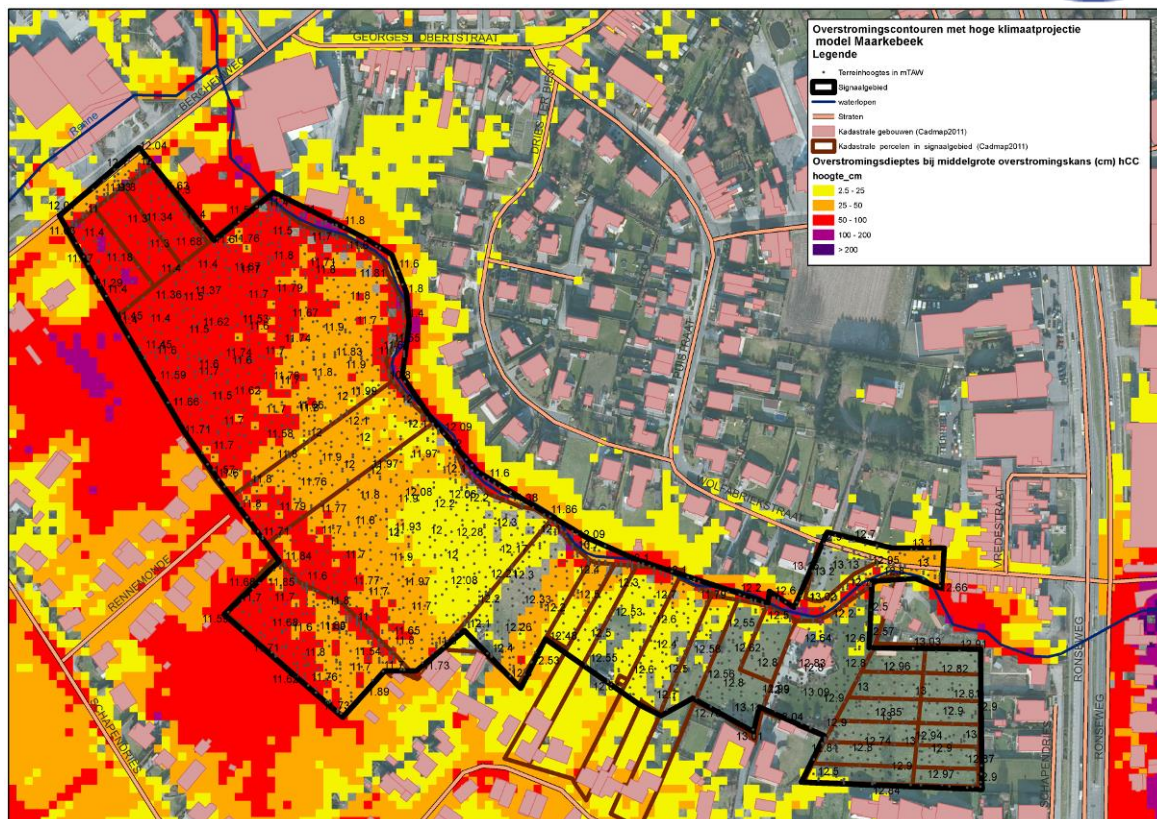
De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW⁴ en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

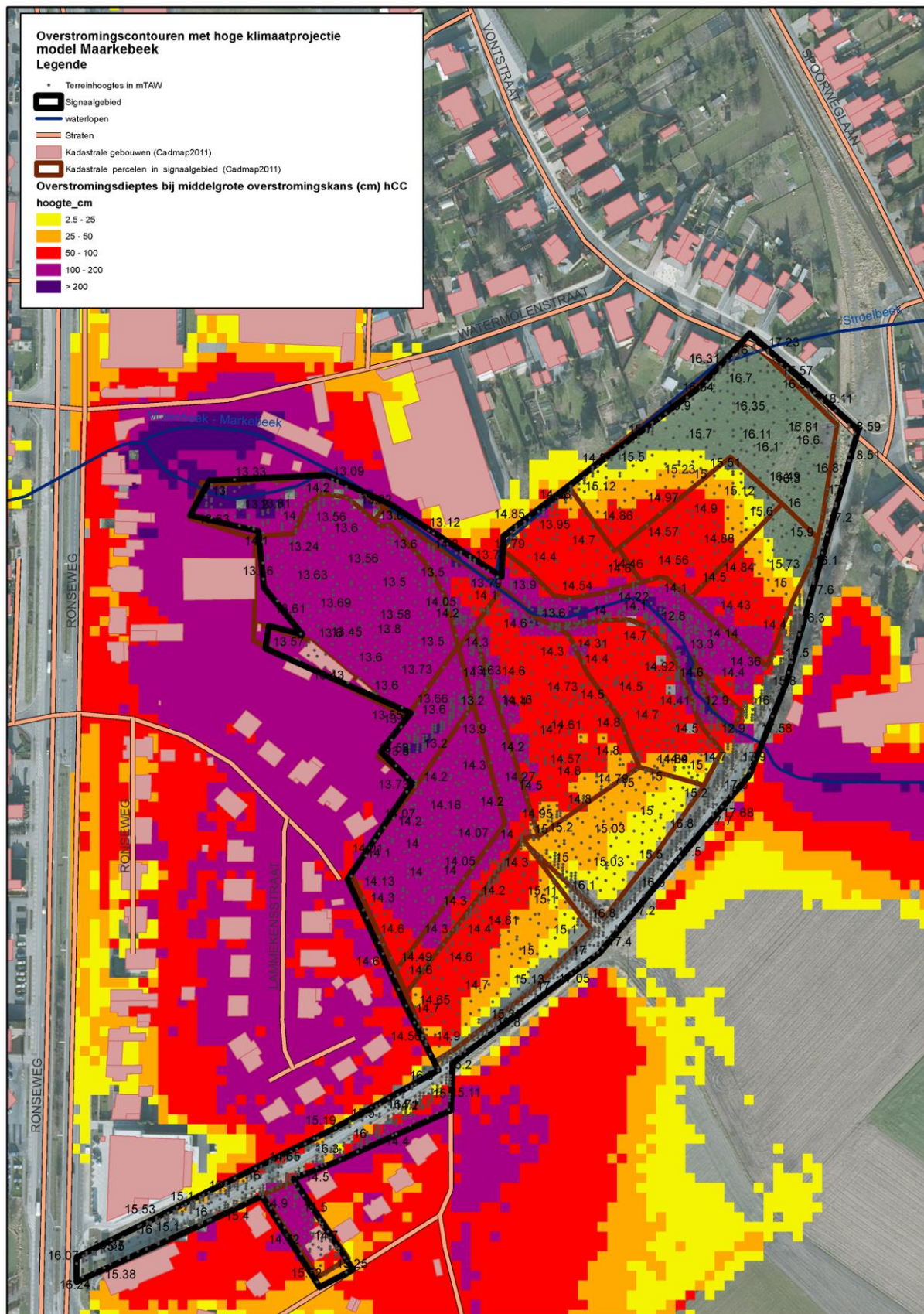

⁴ "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de overstromingskans met klimaatverandering weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstroomde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De overstromingsdieptes van de middelmatige overstromingscontour met extreme klimaatsverandering worden hier weergegeven ((geel= lage overstromingsdiepte tot paars= hoge overstromingsdiepte))

2 Overlegvergadering lokale besturen (26/08/2013)

Aanwezig:

Robin De Smedt, Anke Knapen – Ruimte Vlaanderen

Bram Vogels, Neel Devroede – VMM

Sofie Herman – CIW secretariaat

Bruno Samain, Patrick Wohlmutter – Provincie Oost-Vlaanderen

Richard Eeckhaut, Geert De Zaeytadt – Stadsbestuur Oudenaarde

Alle partijen zijn het eens dat een nieuwe functionele invulling noodzakelijk is, en dat dit via een RUP gerealiseerd kan worden.

Het stadsbestuur wenst echter geen initiatiefnemer te zijn voor een planningsinitiatief, ook niet als planologische compensatie en subsidiëring via Rubiconfonds tot de mogelijkheden behoren.

Provincie sluit initiatief niet helemaal uit, maar ziet voor woonontwikkelingen binnen de grenzen van het reeds afgebakende kleinstedelijk gebied eerder de gemeente als aangewezen initiatiefnemer.

Provincie geeft ook aan dat er elementen zijn om dit op gewestelijk niveau te bekijken, nl. de ligging in signaalgebied en langs een waterloop van 1^e categorie.

VMM is voorstander om dit als pilootproject uit te werken. Ook Ruimte Vlaanderen ziet op die manier mogelijkheden om een gedeeld initiatief te ondersteunen.

Eens meer duidelijkheid kan gegeven worden over planologische ruil en er hiervoor een geschikte locatie kan gevonden worden, kan de aangewezen initiatiefnemer bepaald worden.

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

C: nieuwe functionele invulling voor het volledige signaalgebied

- Hoge overstromingskans
- Conclusie en suggestie bekkenbestuur geven voorkeur aan herbestemming

Instrument: RUP (al dan niet in combinatie met planologische ruil en met herverkaveling)

Een planinitiatief kan onderstaande potenties voor beide delen van het signaalgebieden verfijnen:

- Schapendries: eventueel parkfunctie/recreatieve functie (jeugdwerking, speelplein, open lucht evenementen, ... ? of landbouwgebruik bestendigen ?
- Nonnemolen: bestendigen huidige voetbalinfrastructuur mogelijk; rest: open-ruimte bestemming (landbouw ?)

Eventuele randafwerking van een aantal percelen waar geen hoge overstromingskans is, kan binnen het planningsproces afgewogen worden.

Vanuit een grondig gemotiveerd woonbehoefte verhaal kan een deel van het aantal ha woongebied dat herbestemd zal worden elders binnen de grenzen van het kleinstedelijk gebied Oudenaarde gecompenseerd worden. Bij de zoektocht naar compensatieprojecten moet men prioriteit geven aan reconversieprojecten van bestaande infrastructuur, inbreidingsprojecten, of aansnijdbare woonuitbreidingsgebieden.

Dergelijke planologische ruil wordt best (deels) gekoppeld aan een eigendomsruil. Het instrument 'herverkaveling uit kracht van wet gecombineerd met planologische ruil' is hiervoor aangewezen.

Initiatiefnemer: geen consensus

De bestaande subsidiariteitsregeling biedt weinig kapstokken om hier een gewestelijk planologisch initiatief aan te koppelen. Het woongebied ligt in kleinstedelijk gebied (provinciale taakstelling) maar de provincie laat planinitiatieven naar wonen over aan de gemeente. Vermits ook de nabestemmingsopties voor het gebied zich eerder op gemeentelijk niveau situeren, lijkt de gemeente de aangewezen initiatiefnemer.

Het stadsbestuur geeft echter te kennen akkoord te gaan met het vrijwaren van het gebied voor bebouwing, maar hiervoor zelf geen initiatief tot herbestemming te willen nemen.

4 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

Een nieuwe functionele invulling van het gebied wordt gerealiseerd via een RUP voor het hele signaalgebied, waarbij de overstromingskans richtinggevend is (cfr. omzendbrief) voor het vastleggen van de begrenzing tussen zones die gevrijwaard worden van bebouwing, en de eventueel beperkte restpercelen waar overstromingsvrij gebouwd moet worden of waar beperkte randvoorwaarden voor bebouwing kunnen volstaan.

Er is nog geen consensus over de initiatiefnemer van het RUP.

In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 24/01/2014

De Vlaamse Regering beslist de gouverneur van de betrokken provincie te gelasten om de initiatiefnemer te bepalen voor de opstart van een planningsproces en de conclusies van de ontwerp-startbeslissing hierin te integreren.